

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

6. oktoober 2021 *

Eelotsusetaotlus – ELTL artikkel 63 – Kapitali vaba liikumine – Direktiiv (EL) 2015/849 – Reguleerimisala – Liikmesriigi õigusnormid, milles on nõutud, et teatavat summat ületavad maksed tuleb teha arvelduskontole ülekandega või sissemakse tegemise teel – ELTL artikkel 65 – Põhjendus – Võitlus maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu – Proportsionaalsus – Karistuslikku laadi haldussanktsioonid – Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikkel 49 – Kuritegude ja karistuste seaduslikkuse ning proportsionaalsuse põhimõtted

Kohtuasjas C-544/19,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Administrativen sad Blagoevgradi (Blagoevgradi halduskohus, Bulgaaria) 5. juuli 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 17. juulil 2019, menetluses

„ECOTEX BULGARIA“ EOOD

versus

Teritorialna direksia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Sofia,

menetluses osales:

Prokuror ot Okrazhna prokuratura – Blagoevgrad,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, kohtunikud L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan ja N. Jääskinen (ettekandja),

kohtujurist: J. Richard de la Tour,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Bulgaaria valitsus, esindajad: L. Zaharieva ja E. Petranova,

* Kohtumenetluse keel: bulgaaria.

- Tšehhi valitsus, esindajad: M. Smolek, O. Serdula ja J. Vláčil,
- Hispaania valitsus, esindaja: S. Jiménez García,
- Itaalia valitsus, esindajad: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* F. Meloncelli,
- Ungari valitsus, esindajad: M. Z. Fehér ja R. Kissné Berta,
- Euroopa Komisjon, esindajad: H. Tserepa-Lacombe, Y. Marinova ja T. Scharf,

olles 18. novembri 2020. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada ELTL artiklit 63, Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantsüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT 2015, L 141, lk 73), artikli 2 lõiget 1 koostoimes selle direktiivi põhjendusega 6 ning artiklitega 4 ja 5, samuti selle direktiivi artikli 58 lõiget 1 ja artikli 60 lõiget 4 koostoimes Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikliga 47 ja artikli 49 lõikega 3.
- 2 Taotlus on esitatud „ECOTEX BULGARIA“ EOOD (edaspidi „Ecotex“) ja Teritorialna direktsia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Sofia (riigi maksuameti Sofia piirkondlik osakond, Bulgaaria) (edaspidi „pädev maksuhaldur“) vahelises kohtuvaidluses selle üle, kas rahaline haldussanktsioon, mis määrati sellele äriühingule sularahamaksete piiramist käsitlevate liikmesriigi õigusnormide rikkumise eest, on seaduslik.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Direktiivi 2015/849 põhjendus 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Ebaseadusliku raha vood võivad kahjustada finantssektori terviklikkust, stabiilsust ja mainet ning ohustada liidu siseturgu ja samuti rahvusvahelist arengut. Rahapesu, terrorismi rahastamine ja organiseeritud kuritegevus on jätkuvalt teravad probleemid, millega tuleks tegeleda liidu tasandil. Terrorism raputab meie ühiskonna alustalasid. Lisaks kriminaalõigusel põhineva lähenemisviisi edasiarendamisele liidu tasandil on finantsüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise sihipärane ja proportsionaalne tõkestamine asendamatu ja see võib anda täiendavaid tulemusi.“

4 Selle direktiivi põhjendus 6 on sõnastatud järgmiselt:

„Suurtes summates sularahamakseid saab hõlpsasti ära kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil. Valvsuse suurendamiseks ja sularahamaksetega kaasneva riski vähendamiseks peaks käesoleva direktiivi kohaldamisalasse kuuluma kaupadega kauplevad isikud, kes teevad või saavad sularahamakseid mahus 10 000 eurot või rohkem. Liikmesriikidel peaks olema võimalik kehtestada madalamaid künniseid, üldiseid lisapiiranguid sularaha kasutamisele ja täiendavaid rangemaid sätteid.“

5 Nimetatud direktiivi põhjenduses 11 on märgitud järgmist:

„Oluline on sõnaselgelt rõhutada, et otseste või kaudsete maksudega seotud maksukuriteod on kooskõlas FATFi muudetud soovitustega hõlmatud käesolevas direktiivis laialt määratletud kuritegeliku tegevuse mõistega. Kuna igas liikmesriigis võidakse kuritegeliku tegevusena, mille eest määratakse käesoleva direktiivi artikli 3 punkti 4 alapunktis f osutatud karistus, käsitada erinevaid maksualaseid õigusrikkumisi, võivad liikmesriikide õiguses sätestatud maksukuritegude määratlused olla erinevad. Kuigi käesoleva direktiiviga ei soovita liikmesriikide õiguses sätestatud maksukuritegude määratlusi ühtlustada, peaksid liikmesriigid lubama teabe vahetamist või abi andmist ELi rahapesu andmebüroode vahel nii suures ulatuses, kui nende siseriiklik õigus seda võimaldab.“

6 Direktiivi 2015/849 artikli 1 lõike 1 kohaselt on direktiivi eesmärk tõkestada liidu finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil.

7 Selle direktiivi artikli 2 lõikes 1 on sätestatud järgmist:

„Käesolevat direktiivi kohaldatakse järgmiste kohustatud isikute suhtes:

1) krediidasutused;

2) finantseerimisasutused;

3) järgmised füüsilised või juriidilised isikud nende kutsetegevuse puhul:

[...]

e) muud isikud, kes kauplevad kaupadega, kui see hõlmab vähemalt 10 000 euro väärtuses sularahamakse tegemist või saamist, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud;

[...]“.

8 Nimetatud direktiivi artiklis 3 on sätestatud:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[...]

4) „kuritegelik tegevus“ – igasugune osavõtt järgmiste raskete kuritegude toimepanemisest:

[...]

f) kõik süüteod, sealhulgas liikmesriikide õiguses sätestatud maksukuriteod, mis on seotud otseste või kaudsete maksudega ning mille eest määratava karistuse ülemmääraks on üle aasta kestev vabadusekaotus või vabadust piirav julgeolekumeede või nendes liikmesriikides, mille õigussüsteemides on kehtestatud õigusrikkumiste alammäär, vähemalt kuus kuud kestva vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega karistatavad süüteod;

[...]“.

9 Sama direktiivi artiklis 4 on ette nähtud järgmist:

„1. Liikmesriigid tagavad vastavalt riskipõhisele lähenemisviisile, et käesoleva direktiivi kohaldamisala laiendatakse täies ulatuses või osaliselt kutsealadele ja ettevõtjate kategooriatele, mis ei ole küll artikli 2 lõikes 1 osutatud kohustatud isikud, kuid mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel.

2. Kui liikmesriik laiendab käesoleva direktiivi kohaldamisala artikli 2 lõikes 1 nimetatuta kutsealadele või ettevõtjate kategooriatele, siis teatab ta sellest komisjonile.“

10 Direktiivi 2015/849 artikkel 5 on sõnastatud järgmiselt:

„Liikmesriigid võivad käesoleva direktiiviga reguleeritud valdkonnas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks võtta vastu või jätta kehtima käesoleva direktiivi sätetest rangemad sätted, kui seda tehakse liidu õiguse piires.“

11 Direktiivi artikli 58 lõikes 1 on sätestatud järgmist:

„Liikmesriigid tagavad, et kohustatud isikuid saab võtta vastutusele käesolevat direktiivi üle võtvate siseriiklike sätete rikkumise korral kooskõlas käesoleva artikliga ja artiklitega 59–61. Kõik kohaldatavad karistused ja meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.“

12 Nimetatud direktiivi artikli 60 lõikes 4 on ette nähtud järgmist:

„Liikmesriigid tagavad, et halduskaristuse või -meetme liigi ja rahalise halduskaristuse suuruse kindlaksmääramisel võtavad pädevad asutused arvesse kõiki asjakohaseid asjaolusid, sealhulgas vajaduse korral järgmist:

- a) õigusrikkumise raskus ja kestus;
- b) vastutava füüsilise või juriidilise isiku vastutuse ulatus;
- c) vastutava füüsilise või juriidilise isiku finantsseisundi tugevus, mida näitab näiteks vastutava juriidilise isiku kogukäive või vastutava füüsilise isiku aastane sissetulek;
- d) vastutava füüsilise või juriidilise isiku poolt õigusrikkumisest saadud kasu, kui seda saab kindlaks määrata;
- e) õigusrikkumisega kolmandatele isikutele tekitatud kahju, kui seda on võimalik kindlaks määrata;
- f) vastutava füüsilise või juriidilise isiku ja pädeva asutuse koostöö tase;

g) vastutava füüsilise või juriidilise isiku varasemad õigusrikkumised.“

13 Sama direktiivi artikli 67 lõikes 1 on ette nähtud järgmist:

„Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 26. juuniks 2017. [...] Liikmesriigid edastavad käesolevas lõikes osutatud normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nende ametlikul avaldamisel nendesse või nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.“

Bulgaaria õigus

14 Sularahamaksete piiramise seaduse (zakon za ogranichavane na plashtaniyata v broy, DV nr 16, 22.2.2011, edaspidi „ZOPB“) artikli 1 kohaselt reguleerib see seadus Bulgaaria territooriumil sularahamaksete tegemise piiranguid.

15 ZOPB artiklis 2 on ette nähtud järgmist:

„Käesolevat seadust ei kohaldata:

- 1) raha väljavõtmisele ja sularaha sissemaksele omaenda maksekontole;
- 2) raha väljavõtmisele ja maksetele selliste isikute kontodele, kes on tunnistatud kõikide või ainult teatavate tehingute tegemiseks teovõimetuks, või abikaasa või otsejoones ülenejate sugulaste kontodele;
- 3) välisvaluutatehingutele kaubanduslikul eesmärgil;
- 4) Bulgaaria keskpangaga rahatähtede ja müntidega seotud tehingutele;
- 5) kasutatud Bulgaaria pangatähtede ja müntide vahetamisele pankade poolt;
- 6) töötasu maksmisele [tööseadustiku (Kodeks na truda)] tähenduses;
- 7) [...] hoiuste väljamaksmisele [hoiuste tagamise seaduse (zakon za garantirane na vlogovete v bankite)] tähenduses.“

16 ZOPB artiklis 3 on ette nähtud järgmist:

„(1) Riigi territooriumil tehakse makse ainult ülekandega või sissemakse tegemisega maksekontole, kui makse

- 1) [...] väärtus on vähemalt 10 000 [Bulgaaria leevi (BGN) (ligikaudu 5110 eurot)];
 - 2) [...] väärtus on väiksem kui 10 000 Bulgaaria leevi, ent see on üks osa lepingu kohaselt makstavast tasust, mille väärtus on vähemalt 10 000 Bulgaaria leevi.
- (2) [...] Lõiget 1 kohaldatakse ka välisriigi vääringutes tehtud makse suhtes, mille summa on Bulgaaria leevidesse konverteerituna vähemalt 10 000 Bulgaaria leevi. Summad konverteeritakse

Bulgaaria leevidesse vastavalt Balgarska narodna banka [Bulgaaria keskpanga] kursile makse tegemise päeval.“

17 ZOPB artikkel 5 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Isikut, kes paneb toime artikli 3 rikkumise või aitab sellele kaasa, karistatakse trahviga, mille suurus on 25% tehtud makse summast, kui tegemist on füüsilise isikuga, või rahalise sanktsiooniga, mille määr on 50% tehtud makse summast, kui tegemist on juriidilise isikuga.

(2) Lõikes 1 nimetatud rikkumise korduval toimepanemisel on trahvi suurus 50% tehtud makse summast ning rahalise sanktsiooni määr 100% tehtud makse summast.“

18 ZOPB artiklis 6 on ette nähtud järgmist:

„(1) Käesolevas seaduses sätestatud rikkumised tuvastab Natsionalna agentsia za prihodite [riigi maksuamet, Bulgaaria]. Haldussanktsioone määravad otsused teeb riigi maksuameti tegevdirektor või tema volitatud ametnik.

(2) Haldussanktsioone määravate otsuste koostamist, nende tegemist, nende vaidlustamise võimalusi ning nende täitmisele pööramist reguleerib haldusrikkumiste ja -sanktsioonide seadus [zakon za administrativnite narushenia i nakazania, DV nr92, 28.11.1969, edaspidi „ZANN“)].“

19 ZANN artikli 27 lõigetes 1 ja 5 on sätestatud järgmist:

„(1) Haldussanktsioon määratakse käesoleva seaduse sätete kohaselt rikkumise toimepanemise eest ette nähtud sanktsioonimäärade piires.

(2) Sanktsiooni kindlaksmääramisel võetakse arvesse rikkumise raskust, selle toimepanemise ajendit, muid kergendavaid ja raskendavaid asjaolusid ning toimepanija varalist seisundit.

(3) Kergendavate asjaolude korral määratakse kergem sanktsioon ning raskendavate asjaolude korral raskem sanktsioon.

[...]

(5) Sanktsioonideks oleva trahvi ning ametikohal või tegevusalal tegutsemise keelu puhul ei ole lubatud määrata sanktsiooni alla sätestatud alammäära.“

20 ZANN artikli 28 punktis a on sätestatud, et väheoluliste haldusrikkumiste korral võib sanktsiooni määramiseks pädev asutus sanktsiooni mitte määrata, hoiatades rikkujat suuliselt või kirjalikult, et korduva rikkumise korral määratakse haldussanktsioon.

21 Selle seaduse artikli 63 kohaselt vaatab kohtuasja sisuliselt läbi Rayonen sadi (rajoonikohus, Bulgaaria) kohtunik ainuisikuliselt ning teeb kohtuotsuse, millega võib jätta haldussanktsiooni määramise kohta tehtud otsuse või elektroonilise protokollu muutmata, seda muuta või selle tühistada. Selle kohtuotsuse peale saab esitada kaebuse Administrativen sadile (halduskohus, Bulgaaria) kriminaalmenetluse seadustikus (nakazatelnoprotsesualen kodeks) sätestatud alustel ning haldusmenetluse seadustiku (administrativnoprotsesualen kodeks) 12. peatükis sätestatud korras.

22 ZANN artiklis 83 on ette nähtud järgmist:

„(1) Asjakohases seaduses, ministrite nõukogu määruses või volikogu määruses ette nähtud juhtudel võib füüsilistele isikutele või füüsilisest isikust ettevõtjatele määrata rahalise karistuse selle eest, et nad on oma tegevusega rikkunud riigi või kohaliku omavalitsuse ees võetud kohustusi.

(2) Eelmises lõikes nimetatud karistus määratakse käesoleva seaduse alusel, kui õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 23 Bulgaaria õiguse alusel asutatud äriühingu Ecotex põhitegevus on tootmiseseadmete hulgimüük ja nende paigaldamine. Selle äriühingu juhataja ja ainusosanik on KS, Kreeka kodanik, kelle elukoht on Kreekas.
- 24 Nimetatud äriühingu 14. märtsi 2018. aasta üldkoosolekul otsustati, et väljamaksmata kasum summas 100 000 Bulgaaria leevi (ligikaudu 51 110 eurot) makstakse välja dividendidena ainusosnikule KS-le. Samuti otsustati, et see summa makstakse talle välja sama äriühingu kassast kassa väljaminekuorderite alusel sularahas.
- 25 Maksukontrolli käigus tuvastati, et vastavalt 14. märtsi 2018. aasta otsusele dividendide maksmise kohta maksti ajavahemikul 14. märtsist kuni 22. märtsini 2018 KS-le sularahas välja 95 000 Bulgaaria leevi (ligikaudu 48 550 eurot) suurune summa vastavalt üheksale kassa väljaminekuorderile, millest igaüks oli väljastatud 10 000 Bulgaaria leevi suurusele summale (ligikaudu 5110 eurot), ja ühele kassa väljamineku orderile, mis oli väljastatud 5000 Bulgaaria leevi suurusele summale (ligikaudu 2555 eurot).
- 26 Pädev maksuhaldur teatas 5. juunil 2018, et Ecotexi suhtes on algatatud väärteomenetlus, ning koostas 26. juunil 2018 protokoll, milles tuvastas, et on rikutud ZOPB sätteid, kuna Ecotex maksis KS-le vastavalt 14. märtsi 2018. aasta üldkoosolekul tehtud otsusele maksta talle dividende summas 100 000 leevi 14. märtsil 2018 väljaminekuorderi alusel välja sularahas 10 000 Bulgaaria leevi.
- 27 Ecotex esitas 10. juulil 2018 selle protokoll peale vaide, väites, et 14. märtsil 2018 väljamakstud 10 000 Bulgaaria leevi suurune summa ületas ZOPB-s ette nähtud sularahamaksete ülempiiri vaid suurusjärgus 0,01 Bulgaaria leevi (ligikaudu 0,005 eurot) ning et seega oli rikkumine „vähese tähtsusega“ ZANN artikli 28 tähenduses.
- 28 Pädev maksuhaldur võttis 3. septembril 2018 nimetatud protokoll alusel vastu otsuse, millega määrati Ecotexile ZOPB artikli 5 lõike 1 alusel rahaline karistus põhjendusel, et see äriühing oli 14. märtsil 2018 teinud KS-le sularahamakse summas 10 000 Bulgaaria leevi. Eelotsusetaotlusest nähtub, et iga 10 000 Bulgaaria leevi suurune sularahamakse KS-le kvalifitseeriti ZOPB artikli 3 lõike 1 punkti 1 alusel rikkumiseks ja et ZOPB artikli 5 lõike 1 alusel määrati üheksa rahalist haldussanktsiooni. Vastavalt liikmesriigi õigusnormidele oli iga sanktsiooni suurus 5000 Bulgaaria leevi ehk pool sularahas makstud summast.

- 29 Rayonen sad Petrich (Petrichi rajoonikohus, Bulgaaria) jättis 14. detsembri 2018. aasta otsusega rahuldamata tühistamishagi, mille Ecotex oli pädeva asutuse selle otsuse peale esitanud. Ecotex kaebas seejärel selle otsuse edasi eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Administrativen sad Blagoevgradile (Blagoevgradi halduskohus, Bulgaaria).
- 30 Ecotex kordab selles kohtus sisuliselt käesoleva kohtuotsuse punktis 27 esitatud argumenti, täpsustades, et arvestades rikkumise vähest tähtsust, näib rahaline karistus, mis vastab poolele saadud sularaha kogusummast, ebaproportsionaalne. Samuti leidis Ecotex, et äriühingu dividendide saamise õigus ei ole käsitatav tehingu või lepinguna ega ole seega hõlmatud mõistega „makse“ ZOPB artikli 3 lõike 1 punkti 1 tähenduses.
- 31 Pädev maksuhaldur väidab, et mõistet „makse“ ZOPB artikli 3 lõike 1 punkti 1 tähenduses tuleb mõista nii, et see tähistab eranditeta kõiki makseid või finantstehinguid, olenemata sellest, kas tegemist on dividendide väljamaksmisega, või sellest, kas see põhineb lepingulisel või lepinguvälisel suhtel või liikmesusel.
- 32 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib sissejuhatuseks, et ZOPB on liikmesriigi õigusakt, millega võeti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2005. aasta direktiiv 2005/60/EÜ rahandussüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise vältimise kohta (ELT 2005, L 309, lk 15), mis tunnistati kehtetuks ja asendati 26. juunil 2017 direktiiviga 2015/849.
- 33 Seetõttu leiab ta, et ZOPB artikli 3 lõike 1 punkti 1 tõlgendades tuleb lähtuda direktiivi 2015/849 asjasse puutuvatest sätetest, aga ka ELTL artiklist 63.
- 34 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib esiteks, viidates 6. juuni 2000. aasta kohtuotsusele Verkooijen (C-35/98, EU:C:2000:294), et mõiste „kapitali liikumine“ hõlmab muu hulgas aktsiatelt ja osalustelt dividendide saamist äriühingutes. Seetõttu tekkis küsimus, kas selline säte nagu ZOPB artikli 3 lõike 1 punkt 1, millega on kehtestatud sularahamaksete tegemise piirang, on vastuolus ELTL artikliga 63, millega on Euroopa Kohtu praktika kohaselt keelatud eelkõige meetmed, mis pärsivad mitteresidentide tahet teatud liikmesriiki investeringuid teha või selliseid investeringuid hoida.
- 35 Teiseks märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et direktiivi 2015/849 eesmärk on tõkestada liidu finantssüsteemi kasutamist rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil. Selle direktiivi artikli 5 kohaselt võivad aga liikmesriigid selleks kehtestada sularahamaksete kasutamisele rangemaid piiranguid kui need, mis on ette nähtud nimetatud direktiivis. Selles kontekstis küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus, kas ZOPB artikli 3 lõike 1 punktis 1 osutatud sularahamaksete tegemise piirang kuulub direktiivi 2015/849 esemelisse kohaldamisalasse, ning kui see nii on, siis kas liikmesriikidel on õigus määrata sularahamaksetele piirmäär, mis jääb alla 10 000 euro.
- 36 Kolmandaks, kui vastus teisele küsimusele on jaatav, siis tuleb direktiivi 2015/849 artikli 58 lõiget 1 ja artikli 60 lõiget 4 koostoimes harta artikli 49 lõikega 3 arvesse võttes hinnata, mil määral võib niisuguse riigisisese õigusnormiga nagu ZOPB artikli 5 lõige 1 näha kõikide finantstehingute osas juriidilistele isikutele ette kindlamääralise rahalise sanktsiooni, mis moodustab poole kõikide sularahamaksete kogusummast. Lisaks tekib eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates ka küsimus, kas niisugune liikmesriigi säte rikub ka harta artiklis 47 sätestatud tõhusa kohtuliku kontrolli põhimõtet, kuna ZANN artikli 27 lõikest 5 tuleneb, et liikmesriigi pädev kohus ei või kaebuse korral vähendada karistust alla ZOPB artikli 5 lõikes 1 kehtestatud miinimummäära.

37 Neil asjaoludel otsustas Administrativen sad Blagoevgrad (Blagoevgradi halduskohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

- „1. Kas ETL artiklit 63 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus põhikohtuasjas kõne all olev riigisisene säte, mille kohaselt tuleb riigisisised maksed väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle teha ainult ülekandega või maksekontole sissemakse teel ning mis piirab jaotamata kasumist dividendide väljamaksmist sularahas väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle? Kui vastus on eitav, siis kas selline piirang on põhjendatud [direktiivi 2015/849] eesmärkidega?
2. Kas [direktiivi 2015/849] artikli 2 lõiget 1 tuleb koostoimes sama direktiivi põhjendusega 6 ning artiklitega 4 ja 5 tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus niisugune riigisisene üldsäte nagu põhikohtuasjas, mille kohaselt tuleb riigisisised maksed väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle teha ainult ülekandega või maksekontole sissemakse tegemise teel, kusjuures see puudutab ühtmoodi kõiki sularahamakseid füüsiliste ja juriidiliste isikute vahel, sõltumata sularahamakse tegijast ja selle tegemise põhjusest?
 - a. Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, siis kas [direktiivi 2015/849] artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunkt e koostoimes selle direktiivi põhjendusega 6 ning artiklitega 4 ja 5 lubab liikmesriikidel kehtestada sularahamaksetele üldiseid lisapiiranguid sellise liikmesriigi õigusnormi abil, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mille kohaselt tehakse riigisisised maksed väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle ainult ülekandega või maksekontole sissemakse tegemise teel, kui sularahamakse tehakse „jaotamata kasumi“ (dividendid) väljamaksmiseks?
 - b. Kui vastus sellele küsimusele on jaatav, siis kas [direktiivi 2015/849] artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunkt e koostoimes selle direktiivi põhjendusega 6 ja artikliga 5 annab liikmesriikidele õiguse kehtestada sularahamaksete tegemisele üldiseid lisapiiranguid selliste liikmesriigi sätetega, nagu on käsitletud põhikohtuasjas, mille kohaselt tuleb riigisisised maksed väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle teha ainult ülekandega või maksekontole sissemakse tegemise teel, kui piirmäär on madalam kui 10 000 eurot?
3.
 - a. Kas [direktiivi 2015/849] artikli 58 lõiget 1 ja artikli 60 lõiget 4 tuleb koostoimes [harta] artikli 49 lõikega 3 tõlgendada nii, et nendega on vastuolus selline riigisisene säte, nagu on käsitletud põhikohtuasjas, ning millega määratakse kindlaks sularahamaksete piirangute rikkumiste eest ette nähtavate haldussanktsioonide suurus, kui see säte ei võimalda konkreetsetest asjaoludest lähtudes trahvi määrata diferentseeritult?
 - b. Kui vastus sellele küsimusele on, et [direktiivi 2015/849] artikli 58 lõikega 1 ja artikli 60 lõikega 4 koostoimes [harta] artikli 49 lõikega 3 on vastuolus selline riigisisene säte, nagu on käsitletud põhikohtuasjas, millega määratakse kindlaks sularahamaksete piirangute rikkumiste eest ette nähtavate haldussanktsioonide suurus, siis kas [direktiivi 2015/849] artiklit 58 ja artikli 60 lõiget 4 tuleb koostoimes [harta] artiklis 47 sätestatud tõhususe põhimõttega ja õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile tõlgendada nii, et nende sätetega on vastuolus selline riigisisene säte nagu põhikohtuasjas, mis piirab kohtuliku kontrolli ulatust nõnda, et selle kohaselt ei ole kohtul selle sanktsiooni peale esitatud kaebuse läbivaatamisel lubatud konkreetse juhtumi asjaoludest tulenevalt sanktsiooni summat vähendada alla kehtestatud miinimummäära?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teine küsimus

- 38 Teise eelotsuse küsimusega, mida tuleb analüüsida esmajärjekorras, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas direktiivi 2015/849 artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunkti e koostoimes selle direktiivi põhjendusega 6 ning artiklitega 4 ja 5 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad liikmesriigi territooriumil füüsilistel ja juriidilistel isikutel kõigi vähemalt kehtestatud piirmääraga või üle selle ulatuvate maksete puhul maksmise sularahas, ning nõuda viimastelt, et nad teeksid ülekande või sissemakse maksekontole.
- 39 Sellega seoses tuleb korrata, et direktiivi 2015/849 artiklis 2 on loetletud üksused, kellele seda direktiivi kohaldatakse seetõttu, et nad osalevad tehingu tegemises või finantstegevuses.
- 40 Direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunkti e kohaselt on isikuteks, kelle suhtes seda direktiivi kohaldatakse, „muud isikud, kes kauplevad kaupadega, kui see hõlmab vähemalt 10 000 euro väärtuses sularahamakse tegemist või saamist, sõltumata sellest, kas tehingu eest arveldatakse ühe maksega või mitme maksega, mis näivad olevat seotud“.
- 41 Peale selle on direktiivi 2015/849 artiklis 4 sätestatud, et liikmesriigid võivad seda kohaldamisala laiendada kutsealadele ja ettevõtjate kategooriatele, mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel. Peale selle on selle direktiivi artiklis 5 sätestatud, et liikmesriigid võivad selle direktiivi reguleerimisalas vastu võtta ka rangemaid sätteid sellise kuritegevuse ennetamiseks liidu õiguse piires. Lisaks tuleneb nimetatud direktiivi põhjendusest 6, et liikmesriikidel peab „olema võimalik kehtestada madalamaid piirmäärasid [kui 10 000 euro piirmäär], üldiseid lisapiiranguid sularaha kasutamisele ja täiendavaid rangemaid sätteid“.
- 42 Seega tuleb analüüsida, kas niisugused riigisisemed õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, võivad kuuluda direktiivi 2015/849 ja eelkõige ühe või mitme selle sätte reguleerimisalasse.
- 43 Sellega seoses, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 45, näib direktiivi 2015/849 eesmärke ja ülesehitust arvestades, et see ei ole nii.
- 44 Mis puudutab nimelt esiteks direktiivi 2015/849 eesmärke, siis nagu nähtub direktiivi artiklist 1 koostoimes selle põhjendusega 1, on direktiivi eesmärk finantssüsteemi rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamine, vältimaks seda, et ebaseaduslikud rahavood võiksid kahjustada liidu finantssektori terviklikkust, stabiilsust ja mainet ning ohustada liidu siseturgu ja samuti rahvusvahelist arengut. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 46, on selleks mainitud direktiiviga ühtlustatud hoolsus- ja kontrollimeetmed, mille täitmise kohustuse peavad liikmesriigid kehtestama teatud kutsetegevuse kategooriate suhtes, mis on kõige avatumad raske kuritegevusega saadud rahaga manipuleerimisele ning vara kogumisele terroristlikel eesmärkidel.
- 45 Kuigi on tõsi, et otseste ja kaudsete maksudega seotud maksuõigusrikkumised kuuluvad direktiivi 2015/849 reguleerimisalasse kuuluvate kuritegude hulka, nähtub siiski selle artikli 3 punkti 4 alapunktist f ja põhjendusest 11, et see on nii üksnes tingimusel, et nende süütegude eest karistatakse teatava kestusega vabadusekaotusliku karistuse või julgeolekumeetmega. Seega on nimetatud direktiiv suunatud sularahas maksmise piirangu rikkumisega võrreldes palju raskemate maksuõigusnormide rikkumisega seotud süütegude toimepanemise tõkestamisele.

- 46 Mis puudutab põhikohtuasjas kõne all olevaid riigisiseseid õigusnorme, siis nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust, et nendega püütakse saavutada direktiiviga 2015/849 taotletavatest eesmärkidest erinevaid eesmärke. Nimelt nähtub, et nende õigusnormide eesmärk on aga võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu, nõudes, et vähemalt 10 000 Bulgaaria leevi väärtuses makseid ei tehtaks sularahas, vaid ülekandega või maksekontole sissemakse tegemise teel, et oleks tagatud finantstehingute jälgitavus. Bulgaaria valitsuse väitel on ZOPB eesmärk seega piirata mitteametlikku sektorit Bulgaaria majanduses ning vältida maksete või tulude ja kulude varjamist eesmärgiga vältida kehtivates õigusaktides ette nähtud maksude tasumist ning kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksete maksmist.
- 47 Bulgaaria valitsus täpsustas oma kirjalikes seisukohtades veel, et liikmesriigi tasandil on olemas kaks direktiivi 2015/849 ülevõtmiseks vastu võetud õigusakti, nimelt rahapesuvastase võitluse meetmete seadus (zakon za merkite sreshtu izpiraneto na pari, DV nr 27, 27.3.2018) ja seadus terrorismi finantseerimise vastase võitluse kohta (zakon za merkite sreshtu finansiraneto na terorizma, DV nr 16, 18.2.2003). Seevastu ZOPB ei sisalda ühtegi meetet rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse kohta ega ühtegi viidet direktiivile 2015/849.
- 48 Sellega seoses tuleb rõhutada, et vastavalt direktiivi 2015/849 artikli 67 lõikele 1, kui liikmesriigid võtavad selle direktiivi ülevõtmiseks vastu kõik vajalikud õigus- ja haldusnormid, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite sellele direktiivile.
- 49 Teiseks, mis puudutab direktiivi 2015/849 ülesehitust, siis on sellega kehtestatud meetmed, mis nendega taotletavat eesmärki silmas pidades erinevad oma laadilt ja isikute, kellele need on adresseeritud, poolest neist meetmetest, mis on kehtestatud põhikohtuasjas käsitletavate õigusnormidega.
- 50 Mis puutub esiteks nimetatud meetmete laadi, siis isikutele, kellele seda direktiivi kohaldatakse, kehtib sarnaselt sellele, mis oli ette nähtud direktiivis 2005/60, nende osalemise tõttu finantseerimistehingutes või -tegevustes teatav hulk kohustusi, nagu kliendi ja kasusaava omaniku identifitseerimine ning kontrollimine, ärisuhte kavandatava eesmärgi ja sisu kohta teabe saamine, samuti kohustus teatada pädevatele ametiasutustele kõikidest rahapesule või terrorismi rahastamisele viitavatest tunnustest (vt selle kohta direktiivi 2005/60 osas 17. jaanuari 2018. aasta kohtuotsus *Corporate Companies*, C-676/16, EU:C:2018:13, punkt 27).
- 51 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub seevastu, et ZOPB reguleerib üksnes füüsiliste ja juriidiliste isikute poolt makseviiside kasutamist liikmesriigi territooriumil.
- 52 Samuti tuleb rõhutada, et direktiiv 2015/849 ei sisalda ühtegi sätet, mis piiraks maksete summat, mida võidakse teha sularahas, ega nõua liikmesriikidelt selliste piirangute kehtestamist.
- 53 Lisaks, kuigi eelkõige selle artiklist 5 ja põhjendusest 6 nähtub, et direktiiv 2015/849 ei takista liikmesriikidel kehtestada või säilitada rangemaid sätteid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks, ei ole see põhikohtuasjas kõne all olevate õigusnormide eesmärk, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 46 ja 47. Nendes õigusnormides ette nähtud meetmed ei kujuta endast seega selle direktiivi ülevõtmise meetmeid.

- 54 Mis puutub teiseks direktiivi 2015/849 isikulisse kohaldamisalasse, siis nagu täpsustas kohtujurist oma ettepaneku punktis 54, on selle direktiiviga kehtestatud meetmed vastavalt selle artiklile 2 suunatud piiratud hulgale üksustele, mis on tuvastatavad kas nende rahapesu ja terrorismi rahastamise ohu tõttu või nende tehingute või finantstegevuse kaitsetuse taseme tõttu.
- 55 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub seevastu, et põhikohtuasjas käsitletavad liikmesriigi õigusnormid kuuluvad kohaldamisele kõigi füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, sõltumata sellest, kelleks nad makse tegemisel kvalifitseeruvad, või sellest, kas või kui, siis millist laadi tehinguga on see makse seotud.
- 56 Lisaks tuleb põhikohtuasja faktilisi asjaolusid arvestades märkida, et direktiivi 2015/849 artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunkti e kohaldamisala hõlmab igal juhul ainult makseid, mis on tehtud kaubarne eest, ega puuduta äriühingu ja tema aktsionäride vahelisi suhteid. Neil asjaoludel ei ole niisuguses olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, asjakohane nimetatud direktiivi põhjenduses 6 liikmesriikidele antud võimalus kehtestada direktiivi artikli 2 lõike 1 punkti 3 alapunktis e sätestatust madalamaid piirmäärasid.
- 57 Peale selle, kuigi direktiivi 2015/849 artikkel 4 lubab liikmesriikidel direktiivi reguleerimisala küll laiendada, lubab see säte seda üksnes nii, et see puudutab kutsealasid ja ettevõtjate kategooriaid, „mis on seotud tegevusega, mida võidakse eriti tõenäoliselt kasutada rahapesu ja terrorismi rahastamise eesmärkidel“. See ei saa seega olla selliste õigusnormide õiguslik alus, nagu on vaatluse all põhikohtuasjas, mis on kohaldatavad, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 55, kõigi füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes, sõltumata sellest, kelleks nad makse tegemisel kvalifitseeruvad, või sellest, kas või kui, siis millist laadi tehinguga on see makse seotud.
- 58 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et sellised liikmesriigi õigusnormid, mis keelavad liikmesriigi territooriumil füüsilistel ja juriidilistel isikutel kõigi vähemalt kehtestatud piirmääraga või üle selle ulatuvate maksete puhul maksmise sularahas ning nõuavad neilt, et nad teeksid ülekande või sissemakse maksekontole, ei kuulu direktiivi 2015/849 reguleerimisalasse.

Esimene ja kolmas küsimus

- 59 Oma esimese ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas ELTL artiklit 63 koostoimes harta artikli 49 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis ühelt poolt keelavad füüsilistel ja juriidilistel isikutel teha riigi territooriumil sularahamakset, kui selle summa on võrdne kindlaksmääratud piirmääraga või sellest suurem, ning nõuavad, et selleks kasutataks ülekandeid või sissemakseid maksekontole, kaasa arvatud juhul, kui tegemist on äriühingu dividendide jaotamisega, ning näevad teiselt poolt selle keelu rikkumise eest ette sanktsionisüsteemi, mille raames kohaldatav trahv määratakse ja arvutatakse kindlaksmääratud protsendimäära põhjal, mida kohaldatakse nimetatud keeldu rikkudes tehtud makse kogusummale, ilma et seda trahvi võidaks vähendada vastavalt konkreetse juhtumi asjaoludele.
- 60 Kõigepealt tuleb täpsustada, et kuigi ühiste või ühtlustatud eeskirjade puudumisel, mis reguleeriksid tingimusi ja korda, mille alusel liikmesriigid võivad oma territooriumil sularahamakseid piirata, on neil vabadus selliseid piiranguid kehtestada, on nad siiski kohustatud seda võimalust kasutama liidu õigust järgides (vt analoogia alusel 22. novembri 2018. aasta kohtuotsus Vorarlberger Landes- und Hypothekenbank, C-625/17, EU:C:2018:939, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 61 ELTL artikli 63 lõike 1 kohaselt on keelatud kõik kapitali liikumise piirangud liikmesriikide vahel ning liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel.
- 62 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast tuleneb, et ELTL artiklis 63 toodud mõiste „piirang“ hõlmab üldiselt kõiki kapitali liikumise piiranguid, mis leiavad aset nii liikmesriikide vahel kui ka liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel (18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (ühingute läbipaistvus), C-78/18, EU:C:2020:476, punkt 52 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 63 Peale selle kuuluvad Euroopa Kohtu praktika kohaselt ELTL artikli 63 lõikega 1 keelatud meetmete hulka sellised kapitali liikumise piirangud, mis võivad pärssida mitteresidentide tahet liikmesriiki investeerida või pärssida selle liikmesriigi residentide tahet investeerida teise liikmesriiki (vt selle kohta 30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus *Société Générale*, C-565/18, EU:C:2020:318, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 64 Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust nähtub, et põhikohtuasjas kõne all olevad liikmesriigi õigusnormid piiravad tingimusi, mille kohaselt äriühing võib maksta tähtajaliselt dividende nii residentidest kui ka mitteresidentidest aktsionäridele, ning välistavad selles osas seaduslikud maksevahendid sularahas tasumiseks Bulgaarias, kui see on võrdne kindlaksmääratud summaga või sellest suurem. Käesoleval juhul on need õigusnormid kohaldatavad Bulgaarias asutatud äriühingult saadud dividendide jaotamisele teise liikmesriigi kodanikust ja residentist aktsionärile.
- 65 Kuigi seaduslike makseviiside piiramine, millega ühes liikmesriigis asuv äriühing võib maksetähtajal oma aktsionäridele dividende maksta, on vahet tegemata kohaldatav, võib see pärssida mitteresidentist investorite tahet omandada osalust selles liikmesriigis asutatud äriühingu kapitalis. Sellega seoses tuleb aga meenutada, et kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumist käsitlevad EL toimimise lepingu artiklid on liidu aluspõhimõtted ja et igasugune, isegi väheoluline selle vabaduse takistamine on keelatud (vt selle kohta 5. detsembri 2013. aasta kohtuotsus *Zentralbetriebsrat der gemeinnützigen Salzburger Landeskliniken*, C-514/12, EU:C:2013:799, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 66 Järelikult on põhikohtuasjas käsitletavate riigisiseste õigusnormide puhul tegemist kapitali vaba liikumise piiranguga.
- 67 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt võib kapitali vaba liikumist riigisiseste õigusnormidega piirata üksnes siis, kui seda õigustab mõni ELTL artiklis 65 nimetatud põhjus või ülekaalukas üldine huvi Euroopa Kohtu praktika tähenduses, tingimusel et liidu tasandil ei ole ühtlustamismeedet, mis tagaks nende huvide kaitse (13. novembri 2014. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik, C-112/14, ei avaldata, EU:C:2014:2369, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 68 Euroopa Kohus on eelkõige korduvalt otsustanud, et maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastase võitluse eesmärgid võivad õigustada kapitali vaba liikumise piirangut, kui piirang on nende eesmärkide saavutamiseks sobiv ega lähe kaugemale sellest, mis on nende eesmärkide saavutamiseks vajalik (vt selle kohta 13. novembri 2014. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ühendkuningriik, C-112/14, ei avaldata, EU:C:2014:2369, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 69 Euroopa Kohus on samuti otsustanud, et vajadus tagada maksu tõhus sissenõudmine on õiguspärane eesmärk, mis võib õigustada põhivabaduste piiramist. Nii on liikmesriigil lubatud võtta meetmeid, mis võimaldavad tasumisele kuuluva maksu summat selgelt ja täpselt kontrollida, kuid seda siiski tingimusel, et need meetmed on taotletava eesmärgi saavutamiseks sobivad ega lähe kaugemale sellest, mis on selle eesmärgi saavutamiseks vajalik (30. aprilli 2020. aasta kohtuotsus Société Générale, C-565/18, EU:C:2020:318, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 70 Konkreetsel juhul, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 46, on põhikohtuasjas kõne all olevate liikmesriigi õigusnormide eesmärk võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu, nõudes, et makseid väärtuses 10 000 Bulgaaria leevi või sellest suuremaid makseid ei tehtaks mitte sularahas, vaid ülekandega või sissemakse tegemise teel maksekontole, et tagada finantstehingute jälgitavus, mis aitab samuti võidelda ebaseaduslikus kaubavahetuses seisneva paralleelse majanduse tekke vastu. Bulgaaria valitsuse väitel on ZOPB eesmärk seega piirata sularahas maksmise praktikad, mis hõlmab raamatupidamisdokumentides toodud summadest suuremate summade tegelikult väljamaksmist, mille eest ei tasuta seega füüsilise isiku tulumaksu, juriidilise isiku tulumaksu ning kohustuslikke sotsiaalkindlustusmaksmeid. Järelikult, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 83 märkis, aitab kohustus kasutada dividendide jaotamisel pangaülekandeid või sissemakseid maksekontole vältida varjatult väljamakse tegemist ja seega tagada, et neid dividendide maksustatakse liikmesriigis, kus asjaomane äriühing asub.
- 71 Sellest järeldub, et sellist kapitali vaba liikumise piirangut, nagu tuleneb põhikohtuasjas kõne all olevatest liikmesriigi õigusnormidest, võib põhjendada eesmärgiga võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu. Lisaks peab see piirang olema – nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 68 ja 69 – sobiv selle eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale, kui on selle saavutamiseks vajalik.
- 72 Kuigi lõppastmes on liikmesriigi kohtu – kes ainsana on pädev asjaolusid hindama ja liikmesriigi õigust tõlgendama – ülesanne tuvastada, kas need nõuded on käesoleval juhul täidetud, on Euroopa Kohus, kes peab andma eelotsusemenetluse käigus tarvilikke vastuseid, pädev andma põhikohtuasja toimiku ning talle esitatud kirjalike ja suuliste seisukohtade põhjal juhiseid, mis võimaldavad eelotsusetaotluse esitanud kohtul asja lahendada (vt selle kohta 6. märtsi 2018. aasta kohtuotsus SEGRO ja Horváth, C-52/16 ja C-113/16, EU:C:2018:157, punkt 79 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 73 Sellega seoses tuleb esiteks korrata seoses küsimusega, kas põhikohtuasjas kõne all olevad õigusnormid on taotletavate eesmärkide saavutamiseks sobivad, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on liikmesriigi õigusnormid märgitud eesmärgi saavutamiseks sobivad üksnes juhul, kui need vastavad tõepoolest huvile saavutada see eesmärk järjekindlalt ja süstemaatiliselt (vt selle kohta 25. aprilli 2013. aasta kohtuotsus Jyske Bank Gibraltar, C-212/11, EU:C:2013:270, punkt 66, ja 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldused), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 61 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 74 Käesoleval juhul, nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 88, ja kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu läbiviidava kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist, nähtub Euroopa Kohtu käsutuses olevast toimikust esiteks, et põhikohtuasjas kõne all olevate liikmesriigi õigusnormide eesmärk on võimaldada riigi ametiasutustel maksudest kõrvalehoidumisi avastada ning nende eest vajaduse korral võimalikult suures ulatuses karistada.

- 75 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 55, kohaldatakse neid õigusnorme ühetaoliselt kõigi füüsiliste ja juriidiliste isikute suhtes, kes teevad liikmesriigi territooriumil makseid, mille summa on 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle, välja arvatud ZOPB artiklis 2 sätestatud erandid. Kõigi turuosaliste jaoks ja kõikides majandusharudes on seega kehtestatud ühesugused kohustused, mis ei sõltu maksega seotud tehingu laadist ega esemest.
- 76 10 000 Bulgaaria leevi suurune piirmäär tundub olevat kohaldatav sõltumata sellest, kas tehing täidetakse ühekorruga või omavahel seotud osadeks jaotatud toimingutena, mis vähendab nende võimalusi, kes püüavad nimetatud õigusnormidest mööda minna nii, et jaotavad võlgnetava summa tasumise nii mitmeks osaks, kui on vaja, et need nende õigusnormide kohaldamisalasse ei kuuluks.
- 77 Teiseks tundub, et põhikohtuasjas kõne all olevate liikmesriigi õigusnormidega kehtestatud makseviis maksete tegemiseks summas väärtusega 10 000 Bulgaaria leevi või üle selle on sobiv, et tagada pettuslike tehingute tuvastamine ja maksuõigusnormide kohaldamine.
- 78 Pangaülekanne ja maksekontole sissemakse tegemine võimaldavad nimelt vastupidi sularahamaksetele kaotada finantstehingute anonüümsuse ning tagada raamatupidamisarvestuses kajastamise ja riigi maksuhalduri poolt maksustamise eesmärgil nende jälgitavuse.
- 79 Lõpuks ja kolmandaks, mis puudutab põhikohtuasjas kõne all olevates liikmesriigi õigusnormides ette nähtud karistuste korra vastavust nendega taotletavatele eesmärkidele, siis tuleb märkida, et selle süsteemi eesmärk on karistada sularahamaksete piiramist käsitlevate õigusnormide rikkumise eest trahviga, mis võib sõltuvalt juhtumist olla 25%, 50% või 100% tehtud makse summast. Tuleb tõdeda, et niisugune sanktsioonide süsteem võimaldab selliselt võidelda maksudest kõrvalehoidumisega nende ennetamise ning tõkestamise teel.
- 80 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et sellised liikmesriigi õigusnormid, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mis keelavad teha riigi territooriumil sularahamakseid, kui need on võrdsed kindlaksmääratud piirmääruga või sellest suuremad, ning nõuavad, et selleks kasutataks ülekandeid või sissemakseid maksekontole, ning kui seda ei tehta, siis määratakse trahv, mis võib ulatuda 25%-st 100%-ni sularahamaksete kogusummast, näivad olevat sobiv vahend – kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu läbiviidava kontrolli tulemusel ei ilmne vastupidist – saavutamaks järjekindlalt ja süstemaatiliselt eesmärki võidelda maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastu.
- 81 Teiseks, mis puudutab küsimust, kas põhikohtuasjas kõne all olevad riigisisised õigusnormid ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik taotletavate eesmärkide saavutamiseks, siis tuleb esiteks tõdeda, et 10 000 Bulgaaria leevi suurune piirmäär, millega kaasneb kohustus teha ülekanne või sissemakse maksekontole, ei tundu olevat ülemäära madal, kuna see ei too kaasa olukorda, kus eraõiguslikel isikutel keelatakse igapäevaste ostude tegemisel ja igapäevastes tehingutes sularahamaksete tegemine. Lisaks tuleb märkida, et ZOPB artikli 2 punkti 6 kohaselt ei kohaldata nimetatud seadust töötasule tööseadustiku tähenduses.
- 82 Lisaks ei ilmne, et põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormidega kindlaksmääratud piirmäärast suurema summa maksmine ülekandega või sissemakse tegemisega maksekontole takistaks käesoleval juhul maksetehingu tegemist või lükkaks seda edasi.

- 83 Neid asjaolusid arvestades ja kui eelotsusetaotluse esitanud kohtu läbiviidava kontrolli tulemusel ei selgu teisiti, ei näi keeld teha riigi territooriumil sularahamakseid, kui makse summa on võrdne põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormidega kehtestatud piirmääraga või sellest suurem, ja kohustus kasutada ülekannet või sissemakse tegemist maksekontole ilmselgelt kaugemale sellest, mis on vajalik nende õigusnormidega taotletavate eesmärkide saavutamiseks.
- 84 Teiseks, mis puudutab nimetatud õigusnormidega ette nähtud karistuste süsteemi proportsionaalsust, et vastata liikmesriigi territooriumil sularahamaksete tegemise keelu rikkumisele, kui nende summa on võrdne kõnealuste õigusnormidega kehtestatud piirmääraga või ületab seda, siis tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et kui liidu õigusnorme ei ole ühtlustatud karistuste valdkonnas, mida kohaldatakse juhul, kui nende õigusnormidega kehtestatud tingimused ei ole täidetud, siis liikmesriigid on pädevad valima karistused, mida nad peavad asjakohasteks, juhul kui liidu õigusnorme ei ole nende õigusnormidega kehtestatud korras ette nähtud tingimuste eiramise korral kohaldatavate karistuste valdkonnas ühtlustatud. Siiski on nad kohustatud nimetatud pädevust teostama liidu õigust ja selle aluspõhimõtteid ning seega proportsionaalsuse põhimõtet järgides (16. juuli 2015. aasta kohtuotsus Chmielewski, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 2. juuni 2016. aasta kohtuotsus Kapnoviomichania Karelia, C-81/15, EU:C:2016:398, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 85 Selles kontekstis on oluline korrata, et hartas tagatud põhiõigusi tuleb kohaldada kõikides liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluvates olukordades ja neid tuleb seega kaitsta sellest hetkest, kui riigisisene õigusnorm kuulub liidu õiguse kohaldamisalasse (vt eelkõige 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldused), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 63 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 86 Sellega on aga tegemist eelkõige juhul, kui riigisisene õigusnorm on oma olemuselt selline, et see piirab ühte või mitut EL toimimise lepinguga tagatud põhivabadust, ja asjaomane liikmesriik tugineb piirangu põhjendamisel ELTL artiklis 65 nimetatud põhjustele või liidu õigusega tunnustatud üldisest huvist tulenevatele ülekaalukatele põhjustele. Niisugusel juhul saavad ette nähtud erandid väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kehtida asjaomaste riigisiseste õigusnormide suhtes üksnes siis, kui need õigusnormid on kooskõlas põhiõigustega, mille järgimise Euroopa Kohus tagab (21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldused), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 64 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 87 Sellega seoses tuleb korrata, et olukorras, kus liikmesriik kehtestab meetme, millega tehakse erand EL toimimise lepingus sätestatud põhivabadusest, näiteks kapitali vabast liikumisest, kuulub see meede liidu õiguse kohaldamisalasse (vt analoogia alusel 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Online Games jt, C-685/15, EU:C:2017:452, punkt 56).
- 88 Kui liikmesriik tugineb nimelt liidu õiguses ette nähtud eranditele, et õigustada aluslepinguga tagatud põhivabaduse piiramist, tuleb seda pidada „liidu õiguse kohaldamiseks“ harta artikli 51 lõike 1 tähenduses (21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon vs. Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldused), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 65 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 89 Käesoleval juhul, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 66 ja 71, kujutab selline keeld, nagu on ette nähtud põhikohtuasjas kõne all olevates riigisisestes õigusnormides, endast kapitali vaba liikumise piirangut, mis võib olla põhjendatud ülekaaluka üldise huvi tõttu. Neil asjaoludel tuleb selle õigusnormi liidu õigusele vastavust kontrollida, lähtudes nii aluslepingutes sätestatud

eranditest ja Euroopa Kohtu praktikast kui ka hartaga tagatud põhiõigustest, mille hulgas on harta artikli 49 lõikes 3 sätestatud karistuste proportsionaalsuse põhimõte, millele on viidatud eelotsusetaotluse esitanud kohtu kolmandas küsimuses (vt analoogia alusel 21. mai 2019. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Ungari (põllumajandusmaa kasutusvaldused), C-235/17, EU:C:2019:432, punkt 66 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 90 Arvestades, et harta artikli 49 lõige 3, milles on ette nähtud, et karistuste raskus ei tohi olla kuriteo suhtes ebaproportsionaalne, puudutab kriminaalkaristusi, tuleb enne kindlaks teha, kas põhikohtuasjas käsitletav karistuste kord on karistusõiguslik.
- 91 Sellega seoses tuleb korrata, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt on asjakohased kolm kriteeriumi. Esimene kriteerium on rikkumise õiguslik kvalifitseerimine riigisiseses õiguses, teine puudutab rikkumise laadi ning kolmas selle sanktsiooni raskust, mis võidakse isikule määrata (20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Menci, C-524/15, EU:C:2018:197, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 92 Kuigi eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on neid kriteeriume arvestades hinnata, kas põhikohtuasjas kõne all olevad kriminaal- ja väärteomenetlused ning kriminaal- ja väärteokaristused on harta artikli 49 lõike 3 tähenduses karistusõiguslikku laadi, võib Euroopa Kohus eelotsusetaotlust lahendades siiski teha täpsustusi, mille eesmärk on juhendada liikmesriigi kohut tema tõlgenduse andmisel (vt analoogia alusel 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Menci, C-524/15, EU:C:2018:197, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 93 Sellega seoses, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 117 märkis, nähtub eelotsusetaotlusest kõigepealt, et rahatrahv, mida peab tasuma isik, kes rikub keeldu teha riigi territooriumil sularahamakseid, kui nende summa on võrdne põhikohtuasjas kõne all olevates riigisisestes õigusnormides kehtestatud piirmääraga või sellest suurem, on karistusõiguslikku laadi halduskaristus. Nimetatud otsusest tuleneb, et selle haldussanktsiooni määramine toimub kriminaalmenetluse raames.
- 94 Seejärel ei piirdu see sanktsioon rikkumisega tekitatud kahju hüvitamisega, vaid on karistuslik selles mõttes, et selle eesmärk on karistada selle keelu rikkumist. Seega ilmneb, et niisugusel sanktsioonil on karistuslik eesmärk, mis on omane harta artikli 49 tähenduses kriminaalkaristusele (vt analoogia alusel 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Menci, C-524/15, EU:C:2018:197, punkt 32).
- 95 Lõpuks võib nimetatud sanktsiooni raskus kinnitada hinnangut, mille kohaselt see on harta artikli 49 tähenduses kriminaalkaristus, kuid seda peab siiski kontrollima eelotsusetaotluse esitanud kohus (vt analoogia alusel 20. märtsi 2018. aasta kohtuotsus Menci, C-524/15, EU:C:2018:197, punkt 33). Rõhutan, et ZOPB sätestatud haldussanktsioon määratakse selle seaduse artikli 5 kohaselt trahvina, mille suurus on – kui rikkuja on füüsiline isik – 25% kogu väljamakstud summast ja korduva rikkumise korral 50% sellest summast ning kui rikkuja on juriidiline isik, siis 50% makse kogusummast ning korduva rikkumise korral 100% sellest summast.
- 96 Järelikult näib, et põhikohtuasjas kõne all olevates riigisisestes õigusnormides ette nähtud sanktsioonide kord on karistusõiguslik ja seda võib seega analüüsida harta artikli 49 lõikega 3 tagatud proportsionaalsuse põhimõtte alusel.

- 97 Seoses sellega tuleb korrata, et karistuse raskus peab vastama asjaomase süüteo raskusele, kuivõrd selline nõue tuleneb nii harta artikli 52 lõikest 1 kui ka harta artikli 49 lõikes 3 sätestatud karistuste proportsionaalsuse põhimõttest (vt selle kohta 4. oktoobri 2018. aasta kohtuotsus *Link Logistik N&N*, C-384/17, EU:C:2018:810, punkt 42 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 98 Tuleb samuti korrata, et proportsionaalsuse põhimõte seab raamid nii rikkumise koosseisuliste tunnuste kindlaksmääramisel kui ka seoses trahvi raskusastet puudutavate eeskirjade ja nende asjaolude hindamisega, mida võib trahvi määramisel arvestada (vt selle kohta 31. mai 2018. aasta kohtuotsus *Zheng*, C-190/17, EU:C:2018:357, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 99 Euroopa Kohtu praktikast nähtub samuti, et riigisiseste õigusnormide kohaselt lubatud haldus- ja karistusmeetmed ei tohi nimelt minna kaugemale sellest, mis on nende õigusnormiga seatud legitiimsete eesmärkide saavutamiseks vajalik (16. juuli 2015. aasta kohtuotsus *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 100 Selles kontekstis on Euroopa Kohus täpsustanud, et karistuste rangus peab vastama rikkumiste, mille eest neid määratakse, raskusastmele, eelkõige tagades tegeliku hoiatava mõju ja järgides samas proportsionaalsuse üldpõhimõtet (vt selle kohta 16. juuli 2015. aasta kohtuotsus *Chmielewski*, C-255/14, EU:C:2015:475, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 15. aprilli 2021. aasta kohtuotsus *Braathens Regional Aviation*, C-30/19, EU:C:2021:269, punkt 38).
- 101 Käesoleval juhul tuleb rikkumise laadi ja raskusega seoses märkida, et põhikohtuasjas kõne all olevate riigisiseste õigusnormide eesmärk on karistada sularahamaksete piirangute ja selle nõude rikkumise eest, mille kohaselt tuleb teha ülekanne või makse maksekontole, kui tasumisele kuuluv summa on kindlaksmääratud piirmääraga võrdne või sellest suurem, olenemata sellest, kas see nõuete täitmata jätmine on seotud pettuse või ebaseadusliku tegevusega või mitte. Ühestki Euroopa Kohtu käsutuses olevas toimikus kajastuvast tõendist ei nähtu, et see sanktsioon sõltuks maksudest kõrvalehoidumise tuvastamisest.
- 102 Põhikohtuasjas tuleb märkida, et rikkumine, mille eest karistus määrati, seisneb selles, et äriühingu omanik ja juhataja saab dividende sularahas, mille summa ületab oluliselt piirmäära, mis on riigisiseste õigusnormidega sularahamaksete tegemiseks kindlaks määratud, vaatamata seaduses sätestatud keelule.
- 103 Mis puutub karistuse suuruse kindlaksmääramise tingimustesse, siis on tegemist kindla protsendimääraga, mis vastab füüsiliste isikute puhul 25%-le põhikohtuasjas kõne all olevaid riigisiseseid õigusnorme rikkudes tehtud makse kogusummast ning rikkumise kordumise korral 50%-le sellest summast. Juriidiliste isikute puhul on selleks protsendimääraks 50% sularahamaksete kogusummast ja rikkumise kordumise korral 100% sellest summast.
- 104 Ent selline süsteem, mille kohaselt sõltub sanktsioonide suurus summast, mis on tasutud niisuguseid õigusnorme rikkudes, ei näi iseenesest üldjuhul ebaproportsionaalne. Sellega seoses tuleb märkida, et põhikohtuasjas kõne all olevates liikmesriigi õigusnormides ette nähtud trahvisumma ei ole kindla määraga, vaid see suureneb lineaarselt vastavalt seda põhimõtet rikkudes tasutud summa suurusele ja seega vastavalt toimepandud rikkumise ulatusele ning raskusele (vt analoogia alusel 16. märtsi 2006. aasta kohtuotsus *Emsland-Stärke*, C-94/05, EU:C:2006:185, punktid 55 ja 56).

- 105 Samuti tuleb tõdeda, et arvesse võetakse kuriteo toimepanija olukorda, kuna need õigusnormid näevad ette karistuse teatud individualiseerimise: esimese kuriteo eest karistatakse kergemini kui järgmiste eest.
- 106 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu selgitustest ja Bulgaaria valitsuse poolt Euroopa Kohtu esitatud küsimustele antud vastustest tuleneb lisaks sellele, et ZANN artikli 28 punktis a osutatud toimepandud rikkumise väheolulisuse hindamisel võib rikkumise eest sanktsiooni määramiseks pädev asutus ning süüdimõistva otsuse peale esitatud kaebust läbi vaatav kohus arvesse võtta konkreetse juhtumiga seotud tõendeid ja asjaolusid, mis on nimetatud ZANN artikli 27 lõigetes 2 ja 3.
- 107 Samuti tuleb seoses selliste sanktsioonide hoiatava laadiga märkida, et sularahamaksete piirangute eiramine puudutab käesoleval juhul rahasummasid, mille summa on küllaltki suur, ning et sellist rikkumist on raske avastada, mis võib maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega võitlemisel õigustada karmimate sanktsioonide süsteemi kehtestamist.
- 108 Nimelt, nagu rõhutab Bulgaaria valitsus oma kirjalikes seisukohtades, on sularahamaksete piirangute eiramine enamasti seotud juriidilise isiku kindlaksmääratud tulu varjamisega ja seega ka maksustamist ning sotsiaalkindlustusmaksleid käsitlevate liikmesriigi õigusnormide rikkumisega. Sanktsiooni määr on seega nende ohtude suhtes preventiivne ja võib avaldada asjaomastele isikutele hoiatavat mõju.
- 109 Eeltoodud arvestades näib, et põhikohtuasjas kõne all olevates liikmesriigi õigusnormides ette nähtud karistuste süsteem ei lähe kaugemale sellest, mis on vajalik selleks, et saavutada sellega taotletavaid maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise vastase võitluse eesmärgi. Siiski, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktis 72 viidatud Euroopa Kohtu praktikast, tuleb lõppkokkuvõttes hinnata konkreetset nende õigusnormide proportsionaalsust eelotsusetaotluse esitanud kohtul, võttes eelkõige arvesse karistamise ja ennetamise nõudeid, kõnealuseid summasid ja tegelikult määratud karistuste taset.
- 110 Eelkõige läheb trahvi summa, mis vastab 100%-le põhikohtuasjas vaadeldavaid õigusnorme rikkudes sularahas tehtud makse kogusummast, kaugemale sellest, mis on vajalik selleks, et tagada, et oleks täidetud ülekande teel või maksekontole sissemakse teel makse tegemise kohustus (vt analoogia alusel 31. mai 2018. aasta kohtuotsus Zheng, C-190/17, EU:C:2018:357, punkt 45).
- 111 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele ja kolmandale küsimusele vastata, et ELTL artiklit 63 koostoimes harta artikli 49 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega võitlemise eesmärgil ühelt poolt keelavad füüsilistel ja juriidilistel isikutel teha riigi territooriumil sularahamakset, kui selle summa on võrdne kindlaksmääratud piirmääraga või sellest suurem, ning nõuavad, et selleks kasutataks ülekandeid või sissemakseid maksekontole, kaasa arvatud juhul, kui tegemist on äriühingu dividendide jaotamisega, ning näevad teiselt poolt selle keelu rikkumise eest ette sanktsionisüsteemi, mille raames kohaldatav trahv määratakse ja arvutatakse kindlaksmääratud protsendimäära põhjal, mida kohaldatakse nimetatud keeldu rikkudes tehtud makse kogusummale, ilma et seda trahvi võidakse vähendada vastavalt konkreetse juhtumi asjaoludele, tingimusel et need õigusnormid on nimetatud eesmärkide saavutamiseks sobivad ega lähe nende saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Kohtukulud

- 112 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. Sellised liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt on keelatud füüsilistel ja juriidilistel isikutel teha liikmesriigi territooriumil sularahamakseid, kui makse summa on võrdne kehtestatud piirmääraga või sellest suurem, ning mille kohaselt nõutakse neilt ülekande või maksekontole sissemakse tegemist, ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ, reguleerimisalasse.
2. ELTL artiklit 63 koostoides Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 49 lõikega 3 tuleb tõlgendada nii, et sellega ei ole vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid, mis maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimisega võitlemise eesmärgil ühelt poolt keelavad füüsilistel ja juriidilistel isikutel teha riigi territooriumil sularahamakset, kui selle summa on võrdne kindlaksmääratud piirmääraga või sellest suurem, ning nõuavad, et selleks kasutataks ülekandeid või sissemakseid maksekontole, kaasa arvatud juhul, kui tegemist on äriühingu dividendide jaotamisega, ning näevad teiselt poolt selle keelu rikkumise eest ette sanktsioonisüsteemi, mille raames kohaldatav trahvi määratakse ja arvutatakse kindlaksmääratud protsendimäära põhjal, mida kohaldatakse nimetatud keeldu rikkudes tehtud makse kogusummale, ilma et seda trahvi võidaks vähendada vastavalt konkreetse juhtumi asjaoludele, tingimusel et need õigusnormid on nimetatud eesmärkide saavutamiseks sobivad ega lähe nende saavutamiseks vajalikust kaugemale.

Allkirjad